

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier R. van der Laan
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

M.D. Veldhoen

BEL/GLK

Telefoonnummer +31235143120

Mariska.veldhoen@noord-holland.nl

1 | 17

Betreft: Informatievoorziening uitvoering en handhaving provinciale bedrijven 28 mei 2025

Verzenddatum

05 JUNI 2025

Kenmerk

2367636/2411733

Geachte leden,

Uw kenmerk

Met deze brief informeren wij u over de ontwikkelingen tot 28 mei 2025 bij de uitvoering en handhaving (U&H) bij bedrijven die onder provinciaal bevoegd gezag vallen.

U ontvangt deze informatie volgens afspraak drie keer per jaar ter bespreking in de commissievergadering Leefomgeving. Deze informatie is op hoofdlijnen en in deze brief verwijzen we voor specifieke informatie naar de websites van de provincie en de omgevingsdiensten. Het komt voor, dat inhoudelijke informatie vanwege een lopende procedure niet openbaar gemaakt kan worden. Over het algemeen wordt die informatie na afloop van de procedure dan wel openbaar.

Volgens uw besluit tijdens de commissievergadering van 21 oktober 2024, is dit de tweede U&H-brief van 2025. Dit jaar volgt er nog één U&H-brief voor de vergadering van 13 oktober 2025.

Leeswijzer

In deze brief worden achtereenvolgens behandeld:

- 1 Givaudan
- 2 ICL Fertilizers
- 3 Ketjen
- 4 EVOS East
- 5 Financiële Zekerheidsstelling onder de Omgevingswet
- 6 Aagtenpark
- 7 Stand van zaken Motie Robuust Meten
- 8 Tata

1. Givaudan

Rondom het bedrijf Givaudan, een geur- en smaakstoffenfabriek aan de Huizerstraatweg in Naarden (Gooise Meren), lopen twee juridische procedures over de geurhinder van het bedrijf en een woningbouwontwikkeling van 30 woningen.

Op 1 april 2025 is de zitting voor de Rechtbank geweest over het beroep van onder andere de gemeente Gooise Meren en projectontwikkelaars, tegen de revisievergunning (24 mei 2023) van Givaudan). Hierbij heeft de rechtbank partijen een termijn gegeven om tot een onderlinge oplossing te komen. Deze oplossing zou dan kunnen

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

leiden tot het intrekken van alle beroepen, inclusief het beroep van GS en Givaudan tegen het bestemmingsplan dat de woningbouwontwikkeling mogelijk maakt. Provincie, gemeente Gooise Meren, Givaudan en projectontwikkelaar Looye hebben sindsdien twee constructieve gesprekken gevoerd. De provincie kiest er na deze gesprekken voor om toch de rechterlijke uitspraak over de revisievergunning af te wachten. De provincie vindt het vanuit haar rol als bevoegd gezag niet wenselijk om privaatrechtelijke afspraken te maken over de afstemming tussen woningbouw en geurhinder, omdat dit via bestuursrechtelijke besluitvorming had moeten plaatsvinden.

2. ICL Fertilizers

De inwoners van Tuindorp Oostzaan en NDSM in Amsterdam Noord ervaren geurhinder van onder meer de kunstmestfabriek ICL Fertilizers en maken zich zorgen over mogelijke gezondheidseffecten van cumulatieve van verschillende bronnen van luchtvervuiling.¹

2.1 Vergunningverlening

Eind september 2024 heeft OD NZKG besloten om de aanvraag van ICL uit september 2023 voor een revisievergunning buiten behandeling te stellen. ICL had tegen dit besluit bezwaar ingediend. Dit bezwaar is, naar aanleiding van de door de provincie geïnitieerde informele gesprekken tussen ICL en OD NZKG, ingetrokken. De OD NZKG is verder gegaan om de vergunning van ICL ambtshalve te wijzigen om deze binnen bestaande beleidskaders waar mogelijk aan te scherpen. Hiervoor gebruikt de OD NZKG de resultaten van de geuronderzoeken die de afgelopen jaren zijn uitgevoerd bij de bedrijven op het industrieterrein Houthavens. De verwachting is dat in het tweede kwartaal van 2025 een concept-ontwerpbesluit wordt verstuurd naar zowel ICL als de omwonenden.

2.2 Toezicht/ handhaving

Het aantal overlastmeldingen, gerelateerd aan de geuruitstoot van ICL, dat door omwonenden is ingediend bij de OD NZKG is flink gegroeid. In 2023 waren er 314 meldingen, in 2024 908 meldingen en in het eerste kwartaal van 2025 430 meldingen. De aantallen zijn sinds begin 2025 vergelijkbaar met de aantallen die OD NZKG gewend is rondom Tata Steel. OD NZKG heeft haar aanpak buiten kantooruren op het dossier geïntensiveerd, waardoor zij sneller ter plaatse gaat om geuronderzoek uit te voeren.

De meldingen komen uit Tuindorp-Oostzaan en in toenemende mate uit de wijken Bos en Lommer en Houthavens. OD NZKG heeft een omgevingsmanager aangesteld die onder andere op dit dossier actief zal zijn.

Om de overlast beter te identificeren, wordt er gekeken of het mogelijk is om het eNosenetwerk in te zetten, zodat uitspraken kunnen worden gedaan over de bron van de overlast op basis van objectieve waarnemingen. OD NZKG verkent of en zo ja, op welke wijze de uitkomsten gebruikt kunnen worden om een betere bronduiding te geven in relatie tot de ervaren hinder. De OD NZKG heeft een offerte ontvangen van de leverancier van de eNoses. De OD NZKG kijkt nu samen met PNH en Port of Amsterdam (PoA - eigenaren van het eNosenetwerk in dit gebied) of de offerte van de leverancier

¹ <https://odnzk.nl/aandachtsdossiers/geuroverlast-tuindorp-oostzaan/updates/>

aangescherpt kan worden, zodat deze pilot leidt tot nieuwe inzichten voor de betrokken partijen.

Het rapport van de laatste metingen aan de schoorsteen is op 14 januari 2025 ontvangen. Dit rapport is door de OD NZKG beoordeeld en leidt tot de constatering dat er nog steeds sprake is van een overschrijding van de emissiegrenswaarde. De HAC is hierover geïnformeerd. De behandeling van het bezwaar op de LOD, de eerste inning hierop en het vrijgeven van het emissierapport diende op 8 mei 2025. De HAC heeft de behandeling uitgesteld tot 10 juni 2025, aangezien ICL meer tijd nodig heeft in haar voorbereiding. Onlangs is parallel hieraan door OD NZKG een voornemen tot invordering aan ICL verstuurd (€125.000,- verbeurd) met mogelijkheid tot zienswijze. Op 1 april 2025 zijn diverse meetresultaten van de tweede en derde controlemetingen – die OD NZKG heeft uitgevoerd in november 2024 en januari 2025- bekend geworden. De rapportages daarvan worden op dit moment beoordeeld door OD NZKG.

De OD NZKG heeft een besluit genomen dat het emissiemeetrapport een processtuk betreft en dat het rapport, lopende de procedure, toch niet openbaar wordt gemaakt. Adem Vrij is hierover ingelicht in het kader van het door hen ingediende Woo-verzoek voor dit rapport en kan nog in beroep gaan tegen deze beslissing.

Om de druk erop te houden bij ICL voor wat betreft de overlast die zij veroorzaakt en de beloftes die zij doet omtrent dit onderwerp, voert het management van de OD NZKG een directieoverleg met de directie van ICL. Op 21 november 2024 heeft een eerste overleg plaatsgevonden en op 9 april 2025 een tweede. Tijdens deze overleggen zijn onderwerpen als geurreducerende maatregelen, zoutzuur, kwaliteit van de relatie en communicatie gespreksonderwerpen.

ICL heeft een website gelanceerd waarin zij de omgeving informeert over de stand van zaken van maatregelen die het bedrijf onderzoekt om de overlast voor haar omgeving weg te nemen, dan wel te minimaliseren. Naast deze website heeft ICL op 31 maart 2025 een digitale bijeenkomst voor omwonenden gehouden, waarin zij de stand van zaken mondeling toelichtte. ICL is voornemens om voor de zomer nog een fysieke bijeenkomst te organiseren, waarin zij haar plannen omtrent gekozen geurreducerende maatregelen kenbaar wil maken aan de omwonenden.

3. Ketjen

De Raad van State heeft in 2024 de bestemmingsplannen 'Exclusiva Hamerkwartier' en 'Draka Terrein Hamerkwartier' vernietigd, omdat de gemeenteraad van Amsterdam geen goed zicht heeft op de risico's van woningbouw naast een chemiebedrijf.²

De gemeente heeft op 23 april 2025 een memo 'bedrijfsgebonden veiligheidsmaatregelen' ter beperking van de risicocontour van Ketjen gedeeld met de OD NZKG.

Ketjen heeft bij de OD NZKG aangegeven een memo ter goedkeuring te willen voorleggen die de effectiviteit duidt van de door Ketjen voorgestelde aanvullende maatregelen ter beperking van de

² https://www.noord-holland.nl/Actueel/Archief/2024/Okttober_2024/Provincies_gemeenten_en_Vattenfall_sluiten_akkoord_over_verduurzaming_Diemen_warmtenet

risicocontour. Deze aanvullende maatregelen maken volgens Ketjen deel uit van de nog te sluiten overeenkomst tussen Ketjen en gemeente met als basis de voorgenomen ontwikkeling van het Hamerkwartier.

3.1. Vergunningaanvragen

Bij Ketjen zijn er twee relevante ontwikkelingen m.b.t. het externe veiligheidsrisico i.r.t. de omgeving:

1. Vergunningaanvraag in 2020 ingediend en op verzoek van Ketjen opgeschort:
 - Extra opslag en verlading nikkelfhydroxycarbonaat (NHC). Door de aangevraagde wijzigingen nemen de plaatsgebonden risicocontour en het groepsrisico toe. Ketjen heeft niet tijdig alle gevraagde gegevens aangeleverd. Op 31 maart 2025 heeft de OD NZKG besloten om de aanvraag buiten behandeling te stellen. Ketjen heeft op 9 mei een pro-forma bezwaarschrift tegen dit besluit ingediend en verzoekt de Hoor- en Adviescommissie om een extra termijn van zes weken om de gronden van het bezwaar aan te vullen.
 - Ketjen heeft op 18 maart 2025 een QRA (kwantitatieve risicoanalyse) met de risicocontouren over de actuele bedrijfsvoering ter informatie aan de OD toegezonden. Deze QRA gaat over de actuele bedrijfsvoering (= vergunde situatie) en heeft geen betrekking op de NHC-aanvraag (die toeziet op extra opslag + extra vervoersbewegingen (=toekomstige situatie)). Een discussiepunt hierin is het aantal vervoersbewegingen. Ketjen gaat voor de vergunde situatie uit van 25 vervoersbewegingen, terwijl dit volgens OD NZKG 17 vervoersbewegingen moeten zijn. Het aantal vervoersbewegingen is relevant voor de omvang van de risicocontour. De OD NZKG zal haar standpunt met Ketjen delen.
2. Vergunningaanvraag in voorbereiding: Opslag en verlading kobalhydroxyde (CH). De OD NZKG heeft met Ketjen afgesproken, voordat de aanvraag voor CH wordt ingediend, een goed vooroverleg over een conceptaanvraag te voeren. Onderdeel van de conceptaanvraag is een QRA. Vanwege de potentiële risico's van de stof, complexiteit rondom de uitgangspunten voor de QRA en de gesprekken over de te treffen maatregelen, zullen vooral de uitgangspunten voor de QRA en de te treffen maatregelen centraal staan.

4. EVOS East

De EVOS-terminal in Amsterdam is voor de opslag, overslag en verwerking van petrolaten. EVOS Amsterdam East is de rechtsopvolger van Oiltanking Amsterdam. Laatstgenoemd bedrijf heeft vanaf 2005 een grote grondwatervervuiling met benzeen en Mtbe (een antiklopmiddel in benzine ter vervanging van lood) veroorzaakt die in 2020 werd opgemerkt.

4.1. Historische verontreiniging (bevoegd gezag Amsterdam)

Op het grondgebied van EVOS East is voor 1987 een bodemverontreiniging veroorzaakt (hierna de historische bodemverontreiniging genoemd). In 2004 heeft de rechtsvoorganger van EVOS zich verplicht om de verontreiniging in grond en grondwater uiterlijk 2027 (nagenoeg) volledig te saneren, waarbij hooguit een

beperkte restverontreiniging zal worden getolereerd. Op 14 april 2025 is de beroepszitting bij de Raad van State over het besluit van de OD NZKG om niet in te stemmen met het nieuwe saneringsplan geweest. In dit nieuwe saneringsplan staat onder andere een uitstel van saneren tot enkele jaren na beëindiging van het erfpachtcontract, dat naar verwachting wordt verlengd tot 2050 of 2075. EVOS wil slechts 10% van de verontreiniging uit de bodem verwijderen (variant I: 53.000 m³/€ 10 miljoen in plaats van variant II: 500.000 m³/€50 miljoen). Dit is een aanzienlijke vermindering ten opzichte van het raamsaneringsplan uit 2004, waar (ongeveer) variant II is afgesproken. In de zitting op 14 april 2025 is alleen gesproken over de ontvankelijkheid van het besluit, vooruitlopend op een inhoudelijke zitting. Op dit eerste deel is 22 mei positief (in voordeel OD NZKG) besloten door de Raad van State. Een inhoudelijke zitting volgt nog.

4.2. Grondwaterverontreiniging benzeen en MTBE (bevoegd gezag Provincie Noord-Holland)

De rechtsvoorganger van EVOS East heeft in 2005 een grote grondwatervervuiling met benzeen en MTBE (een anti-klop middel) veroorzaakt, die pas in 2020 werd opgemerkt. EVOS East voldeed niet aan de saneringseisen van de OD NZKG, wat leidde tot een handhavingstraject met een last onder dwangsom in mei 2024. EVOS East gaat nu wel deels de MTBE-verontreiniging saneren binnen het eigen terrein. Voor de aanvang van de sanering buiten hun eigen terrein wil EVOS 1 jaar tijd i.p.v. een half jaar zoals door de OD NZKG is opgelegd.

5. Financiële Zekerheidsstelling onder de Omgevingswet

Volgens artikel 13.5 Omgevingswet kan of moet het bevoegd gezag in een omgevingsvergunning opnemen dat een bedrijf financiële zekerheid moet stellen voor mogelijke milieuschade. Het gaat om verplichtingen van het bedrijf op grond van de vergunning (zoals het opruimen van het bedrijfsterrein na beëindiging van de vergunde activiteit) en aansprakelijkheid voor schade aan de omgeving door een incident. De Financiële Zekerheidsstelling (FiZe) moet voorkomen dat de overheid (veelal de provincie) daarvoor de kosten moet dragen als het bedrijf geen verhaal meer biedt, bijvoorbeeld na faillissement. Onder ons bevoegd gezag vallen 40 Seveso- en RIE4-bedrijven waar FiZe gesteld moet worden en 73 (hoofdzakelijk afval-) bedrijven waar FiZe gesteld kan worden.

FiZe is een nieuw en complex vormgegeven instrument. Voor de implementatie is van elk betrokken bedrijf informatie nodig over onder meer bestaande en mogelijke milieuschade, de maximale kosten van het herstel daarvan, de financiële positie van het bedrijf en de mogelijkheden tot het stellen van FiZe. De vorm ervan (bv. bankgarantie, concerngarantie, waarborgfonds, verzekering) is vrij en moet in overleg worden bepaald. Maar voor het bedrijf is de FiZe vooral een extra kostenpost. Ook voor de omgevingsdiensten is de implementatie kostbaar, onder meer omdat zij er specialistische financieel-technische en civiel-juridische kennis voor moeten inhuren.

In IPO-verband is afgesproken dat de zes Seveso-omgevingsdiensten (waaronder de OD NZKG) starten met een aantal pilots om ervaring op te doen en te bezien of aanpassingen in de regelgeving en het beleid nodig zijn. Landelijk zijn 24 pilots gestart. In Noord-Holland lopen pilots bij een staalbedrijf, een afvalbedrijf en een gasopslag. Alle drie

zijn in de fase dat informatie wordt verzameld en opgevraagd. Daarna moet het bedrag van de FiZe berekend worden en moet het bedrijf aangeven in welke vorm zij die willen stellen.

In de pilots blijkt dat de landelijke regelgeving en het door 9 provincies (waaronder Noord-Holland) vastgestelde uitvoeringsbeleid aanpassing behoeft om het doel van de wetgever te bereiken. Zo kan volgens de Omgevingswet FiZe worden opgelegd voor bestaande milieuschade (zoals bodemverontreiniging) maar kan dat niet met de methodiek die de provinciale beleidsregels voorschrijven. Verder stelt de FiZe bedrijven voor aanzienlijke nieuwe kosten. Om concurrentievervalsing te voorkomen moet dat over de breedte van een gehele markt (bijvoorbeeld de gehele afvalmarkt) gelijktijdig worden ingevoerd. Vervolgens moeten de bedrijven de extra kosten kunnen doorberekenen aan hun contractpartners en dat vraagt een geleidelijke ingroei. De huidige regels voorzien nog niet in die mogelijkheid.

Landelijk en regionaal bezien het ministerie van IenW, het IPO, de provincies en de omgevingsdiensten de regelgeving en de implementatie. Provincie Noord-Holland en de OD NZKG spelen in deze overleggen een actieve rol.

6. Aagtenpark

Er zijn in de afgelopen periode veel berichten in de media verschenen over de verontreiniging van het grondwater onder het Aagtenpark. Ook zijn er zorgen over mogelijke uitloging van staalslakken, die gebruikt zijn op een aantal onderdelen van het park. De gemeente Beverwijk is eigenaar van het Aagtenpark en de provincie Noord-Holland is bevoegd gezag. De uitvoering van dit bevoegd gezag is in mandaat ondergebracht bij de Omgevingsdienst IJmond.

Het Aagtenpark is in 2014 aangelegd op de voormalige vuilstortplaatsen CAJ- en Aagtenbelt. Deze belten zijn tot de jaren '70 van de vorige eeuw gebruikt voor huishoudelijk afval. En op de Aagtenbelt is ook chemisch en industrieafval gestort. Bij het gereed maken van het park is op een aantal locaties staalslakken toegepast onder de leeflaag. Aagtenpark wordt beschouwd als een 'saneringslocatie', waarop twee beheerregimes gelden. De provincie Noord-Holland heeft twee beschikkingen afgegeven: 1. Een saneringsplan monitoring beeenverontreiniging (12-11-2014), 2. Nazorgplan monitoring leeflaag (19-07-2018).

Sinds het van kracht worden van deze beschikkingen, worden jaarlijks door externe bureaus monitoringen uitgevoerd. Deze zijn gericht op het grondwater in relatie tot een al langer aanwezige benzeenverontreiniging (Antea Group). Daarnaast is de monitoring gericht op het nazorgplan ten aanzien van de instandhouding van de aangebrachte leeflaag (Tauf). De OD IJmond beoordeelt de resultaten voor het toezicht op de naleving van de nazorgmaatregelen.

Het grondwater onder deze belt is verontreinigd met onder andere benzeen. Dat is op 15 meter diepte onder het maaiveld. Omdat grondwater altijd in beweging is, laat de gemeente sinds 2012 ieder jaar metingen uitvoeren om de verontreiniging te monitoren. Bij de laatste metingen in april bleken de waarden bij het zuidelijke deel van de Broekpolder, boven de toegestane grens uit de beschikking te zijn.

Dat zou erop kunnen wijzen dat de benzeenbel zich verplaatst richting de Broekpolder. Daarom heeft de gemeente hier nieuwe meetpunten laten plaatsen. Aan de overkant van de sloot naast het bruggetje van het Klaas Grootpad. Hier is geen benzeen gemeten. In de komende weken neemt de gemeente opnieuw monsters van alle meetpunten aan de rand van de Broekpolder. De meetresultaten worden eind juni verwacht.

Op aangeven van de gemeenteraad wordt ook een meer grootschalig onderzoek uitgevoerd. Dat onderzoek moet antwoord geven op alle vragen over de belten, de verontreiniging van het grondwater en het gebruik van staalslakken bij de inrichting van het park. De gemeente laat de benzeenbel en de beweging van het grondwater in kaart brengen. Ook laat zij onderzoeken of het gewicht van de staalslakken op de voormalige belten invloed heeft op de grondwaterstroming. Voor het onderzoek is een onafhankelijk bureau (SWECO) geselecteerd. Het RIVM en de GGD adviseren bij het onderzoek. De conceptresultaten worden ook eind juni verwacht.

De gemeente heeft de GGD Kennemerland om advies gevraagd over de benzeenverontreiniging. De reactie van de GGD luidt: "GGD Kennemerland verwacht naar aanleiding van de resultaten uit het monitoringsrapport 2025, op dit moment geen gezondheidsrisico. Er is momenteel geen mogelijkheid dat mensen met de benzeenconcentratie in contact komen, vanwege de diepte van het grondwater. Er vindt dus geen directe blootstelling plaats, omdat de benzeenconcentratie in het grondwater zich op een zeer grote diepte bevindt, en de gemeten benzeenconcentratie ligt ver onder de gezondheidkundige risicowaarde voor grondwater."

De gemeente heeft voortvarend de regie genomen in het contact met bewoners en blijft dit doen. Ook anticipeert de gemeente al op maatregelen om de gezondheid van bewoners te blijven beschermen. Als bevoegd gezag staan wij in goed contact met de gemeente en zullen wij, indien nodig, aansturen op maatregelen.

7. Stand van zaken Motie Robuust Meten

De OD NZKG verkent momenteel samen met OD NL de mogelijkheden voor het opzetten van een meetdienst op landelijk niveau, dan wel een regionale meetdienst met landelijke coördinatie en samenwerking. Deze verkenning bevindt zich in de afrondende fase. We zien uit naar de uitkomsten en het vervolg om samen met de OD NZKG invulling te geven aan hoe de meetbehoefte van de provincie Noord-Holland op een robuuste wijze kan worden ingericht.

Parallel hieraan wordt beleidsmatig onderzocht vanuit welke uitgangspunten zelfstandig meten bij de bron kan worden ingezet als instrument. Dit wordt meegenomen in de bredere beleidsontwikkeling rond een gezonde leefomgeving.

Verder is een onderdeel van het "Uitvoeringsprogramma Tata Steel 2025-2026" van de OD NZKG om regelmatig te onderzoeken welke geavanceerde meettechnieken toegepast kunnen worden. Zo worden er nu testen uitgevoerd met een camera op de Oxystaalfabriek zodat ook daar beter toezicht gehouden kan worden.

Vooruitlopend op definitieve besluitvorming voorzien we dat aanvullende middelen nodig zijn om de uitvoering robuuster vorm te geven en invulling te geven aan de PS-motie *Robuust meten en monitoren door de omgevingsdienst*. De vervolgstappen zijn de behandeling van de kaderbrief in de Statencommissies op 16 en 19 juni 2025 en de definitieve vaststelling door Provinciale Staten op 30 juni.

8. Ontwikkelingen Tata Steel

8.1 Aanzeggingsbesluit Kookgasfabriek 2

Uitspraak inzake voorlopige voorziening

De voorzieningenrechter heeft op 14 februari 2025 uitspraak gedaan in de zaak van de door Tata Steel aangevraagde voorlopige voorziening over het aanzeggingsbesluit. Uit de uitspraak volgt dat de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) geen juridische grond heeft om van het staalbedrijf een plan van aanpak te eisen. De voorzieningenrechter vindt het wel nodig dat Tata Steel een dergelijk plan maakt. Tata Steel heeft inmiddels een plan van aanpak aan de OD verstrekt. De overige verplichtingen uit het aanzeggingsbesluit blijven van kracht.

Bezwaarzitting

Op 24 april heeft de zitting bij de Hoor- en Adviescommissie (HAC) plaatsgevonden met betrekking tot het bezwaar van Tata Steel tegen het aanzeggingsbesluit. Naast Tata Steel en de OD NZKG hebben zich andere partijen gemeld als derden-belanghebbenden. Het HAC-advies aan Gedeputeerde Staten (GS) is inmiddels binnengekomen. GS zal zo spoedig als mogelijk een beslissing op bezwaar nemen, waarbij ook het advies van de HAC openbaar wordt.

8.2 Verscherpt toezicht kookgasfabrieken

In juni 2023 heeft de OD NZKG de werkeenheid Kookgasfabrieken (beide fabrieken) onder verscherpt toezicht geplaatst. Op basis van een tussentijdse evaluatie in de zomer van 2024 is het verscherpt toezicht van kracht gebleven tot ten minste april 2025, hierover bent in de brief van 19 december 2024 (kenmerk: 2354102/2354137) geïnformeerd. Op dit moment is de OD NZKG opnieuw bezig met een evaluatie van het verscherpt toezicht.

8.3 Groen Staal

In december 2024 heeft Tata Steel concepten voor het Milieueffectrapport (MER) voor het project HeraCless-Groen Staal ter review gedeeld met de OD NZKG. In maart 2025 heeft de OD NZKG de uitkomsten van de review met Tata Steel gedeeld, mede namens de Provincie Noord-Holland (PNH) en Rijkswaterstaat. Tata Steel heeft aangegeven deze uitkomsten te zullen verwerken. Inmiddels beoordeelt de OD NZKG de conceptvergunningaanvraag voor de voorbereidende werkzaamheden voor het project. Het is aan Tata Steel om het MER, het verzoek aan PNH tot het nemen van een projectbesluit en bovengenoemd vergunningaanvraag voor de voorbereidende werkzaamheden, in te dienen. De OD NZKG heeft Tata Steel gewaarschuwd voor de risico's die het indienen van onvolledige stukken geven op vertraging in de beoordelingsprocedure.

8.4 Ontwikkelingen lasten onder dwangsom

8.4.1 Batterijschoorstenen Kookgasfabriek 1 en Kookgasfabriek 2

In 2024 zijn diverse emissiemetingen uitgevoerd aan de batterijschoorstenen van de Kookgasfabriek 1 (KGF1) en Kookgasfabriek 2 (KGF2). Uit deze emissiemetingen is gebleken dat diverse emissiegrenswaarden worden overschreden. Naar aanleiding van deze bevindingen heeft de OD NZKG voor zowel de KGF1 als voor de KGF2 een last onder dwangsom (LOD) opgelegd. U bent in de brief van 19 december 2024 (kenmerk: 2354102/2354137) geïnformeerd over deze bevindingen en de opgelegde LOD's. Tata Steel heeft voor beide LOD's bezwaar ingediend.

Bezwaarzitting en verzoek tot voorlopige voorziening

Op 27 maart heeft de bezwaarzitting bij de HAC plaatsgevonden op het bezwaar dat Tata Steel heeft gemaakt tegen de LOD's op de KGF1 en de KGF2. Hierover zijn ook diverse nieuwsberichten gepubliceerd. Inmiddels is dit advies van de HAC ontvangen, het wordt momenteel bestudeerd.

Tata Steel had tegen de Lasten onder Dwangsom (LOD's) van zowel de KGF1 als de KGF2 een voorlopige voorziening aangevraagd en verzocht het besluit te schorsen tot de termijn van beroep op het nog te nemen besluit op bezwaar is verstreken. Tata Steel heeft dit verzoek in april 2025 ingetrokken.

Controlemetingen

Op het moment van schrijven van deze U&H-brief worden controlemetingen bij de batterijschoorstenen van de KGF1 en de KGF2 in opdracht van de OD NZKG uitgevoerd door een onafhankelijk meetbureau. De resultaten hiervan worden verwacht in het derde kwartaal van 2025.

De opgelegde LOD's hadden een begunstigingstermijn van 8 weken. Na deze acht weken zouden de controlemetingen oorspronkelijk plaatsvinden (februari). De aangevraagde voorlopige voorziening en het ingediende bezwaar hadden een opschortende werking van deze termijn, daarom is de start van deze metingen uitgesteld tot halverwege april. Het uitvoeren van deze metingen duurt naar verwachting tot eind mei.

8.4.2 Oxystaalfabriek

In de vorige U&H-brief bent u geïnformeerd over de tweede LOD die de OD NZKG heeft opgelegd voor het overschrijden van de stofemissie met een dwangsomhoogte van totaal €2 miljoen, bestaande uit vier verbeuringen (à €500.000,- per verbeuring). Eerder had de OD NZKG een LOD opgelegd met een dwangsomhoogte van €500.000,- bestaande uit twee verbeuringen (à €250.000 per verbeuring), deze dwangsom was volgelopen. Beide lasten zijn opgelegd bij één continuïetmachine.

Maatregelen en controlemetingen

Tata Steel heeft op 21 maart 2025 aanvullende maatregelen geplaatst om stofemissie tegen te gaan. Op 24 en 28 maart zijn controlemetingen uitgevoerd op de stofemissie om te controleren of nu wordt voldaan aan de vergunningvoorschriften. De OD NZKG verwacht het conceptrapport hiervan aan het einde van het tweede kwartaal te ontvangen.

8.4.3 Mergelkade

Uit onderzoek naar grondwater en bodem is gebleken dat de opslag van staalslakken aan de Mergelkade bodemverontreiniging veroorzaakt. De tijdelijke opslag van staalslakken mag alleen plaatsvinden als dit niet leidt tot bodemverontreiniging, bijvoorbeeld door gebruik te maken van een vloeistofdichte ondergrond. Omdat bij de huidige opslag is aangetoond dat er wel bodemverontreiniging ontstaat heeft de OD NZKG een vooraankondiging voor een LOD verstuurd aan Tata Steel. Tata Steel is nog in de gelegenheid om hier een zienswijze voor in te dienen. Wel is Tata Steel reeds begonnen met het afvoeren van de opslag van circa 800.000 ton staalslakken.

8.5 Emissiemetingen

In de vorige U&H-brief bent u geïnformeerd over de emissiemetingen die in opdracht van de OD NZKG zijn uitgevoerd bij diverse fabrieksonderdelen van Tata Steel. Onder het kopje 'ontwikkelingen Lasten onder Dwangsom' zijn al enkele metingen genoemd. Het gaat om de metingen die zijn uitgevoerd bij de:

1. Batterijschoorstenen van de KGF1 en KGF2
2. Sinterfabriek
3. Zwavelzuurfabriek KGF1
4. Oxystaalfabriek
5. Smidse kappen van Hoogoven 6

Op het moment van schrijven van deze U&H-brief zijn deze resultaten nog niet beschikbaar. Indien deze tijdens het commissiedebat van 26 juni 2025 beschikbaar zijn, ontvangt u een mondelinge toelichting.

8.6 Normverlaging NO_x bij de KGF1

De KGF1 is een grote uitstoter van stikstofoxides. Daarom heeft de OD NZKG in 2022 aan Tata Steel een onderzoekverplichting opgelegd met betrekking tot het reduceren van de emissie van stikstofoxides (NOx) door Kookgasfabriek 1 richting de 500 mg/m³. Het doel is om, als maatregelen voor een lagere normering kosteneffectief blijken te zijn, de vergunning aan te passen om de gemiddelde uitstootnormen van NOx van de schoorstenen 11, 12, 13 en 14 te verlagen richting 500 mg/Nm³. Welke normverlaging daadwerkelijk realistisch is, moet nog blijken uit zowel een kosteneffectiviteitsanalyse als een technisch-inhoudelijke onderbouwing. De KGF1 betreft een oude fabriek, vanwege de ouderdom valt deze fabriek buiten het BBT-normbereik. Ambtshalve wijzigingen van emissienormen moeten op grond van de wet- en regelgeving zeer goed gemotiveerd worden.

Bij de commissie Leefomgeving van 19 mei 2025 heeft u technische vragen over dit onderwerp gesteld. In de beantwoording van deze vragen is ingegaan op het verloop van dit traject.

In mei 2025 heeft de OD NZKG Tata Steel per brief verzocht om een kosteneffectiviteitsonderzoek te doen naar:

1. De kosteneffectiviteit van een emissienorm van maximaal 500 mg/Nm³ op korte termijn
2. Indien deze norm niet kosteneffectief blijkt, welke lagere norm dan wel kosteneffectief is op korte termijn;
3. De kosteneffectiviteit van het plaatsen van een DeNOx-installatie op middellange termijn (binnen 5 jaar), mits technisch haalbaar en dat daarmee een verdere verlaging van de emissienormen tot ruim onder de 500 mg/Nm³ mogelijk is.

Indien het noodzakelijk blijkt zal de OD een onderzoeksverplichting opleggen. De OD NZKG verwacht de laatste resultaten van deze onderzoeken in het begin van het vierde kwartaal te ontvangen. De OD verwacht daarom niet voor het vierde kwartaal van 2025 een besluit te kunnen nemen.

8.7 Bodemverontreiniging

Noordwestterrein/Pelt&Hooykaas

In vorige U&H-brieven bent u geïnformeerd dat het grondwater onder dit gebied verontreinigd is met vanadium en verhoogde pH-waarden. De verontreiniging bevindt zich dieper dan 14,5 meter onder het maaiveld. De GGD heeft geconstateerd dat er, gezien deze diepte en de gemeten gehalten, geen humane en ecologische risico's zijn.

De OD NZKG heeft nader onderzoek uitgevoerd naar de bronnen en de verspreiding van de verontreiniging.

De bronnen blijken niet eenduidig. Staalslakproducten zijn wijdverspreid op het terrein toegepast als ophoogmateriaal en in het verleden hebben op diverse locaties activiteiten plaatsgevonden waarbij verontreiniging in de bodem terecht kan zijn gekomen. De OD NZKG onderzoekt of de huidige bedrijfsactiviteiten met staalslakken leiden tot nieuwe verontreinigingen en zal in dat geval beschermende maatregelen voorschrijven.

De verspreiding blijkt beperkt. Het grondwater stroomt weliswaar met 6 tot 15 m per jaar richting het duingebied maar de verontreiniging verplaatst zich veel minder snel. De concentraties nemen sterk af naarmate verder van de veronderstelde bronnen wordt gemeten. Met een jaarlijkse monitoring van peilbuisgegevens kan de OD NZKG zicht houden op de verspreiding van de verontreiniging. Aan de monitoringsvoorschriften wordt een peilbuis op de grens van het terrein toegevoegd.

Mergelkade

In de Staalhaven worden ter plaatse van de Mergelkade sinds 2018 staalslakken opgeslagen. In voorgaande U&H-brieven bent u geïnformeerd over de uitgevoerde onderzoeken en de aanwezigheid van een grondwaterverontreiniging. Daarnaast bent u geïnformeerd dat het ingediende plan van aanpak voor de sanering van de grondwaterverontreiniging is afgekeurd door de OD NZKG en dat Tata Steel uiterlijk 31 januari 2025 een nieuw plan van aanpak moest indienen.

Het nieuwe plan van aanpak is op 31 januari 2025 door de OD NZKG ontvangen. Het plan van aanpak wordt momenteel beoordeeld. Het is een complex vraagstuk, om tot een goed afgewogen besluit te komen, heeft de OD NZKG advies gevraagd aan een adviesbureau en de ILT.

Grondwatermonitoring

Bij verschillende bedrijfseenheden zijn verplichtingen opgenomen in de vergunning om de kwaliteit van het grondwater te monitoren. Deze monitoring vindt per bedrijfseenheid gericht plaats op specifieke stoffen. De OD NZKG is gestart met een herziening van de grondwatermonitoringen. Per monitoring zal beoordeeld worden of deze nog functioneel is of dat er een aanpassing of intensivering nodig is (bijvoorbeeld t.a.v. de locatie van de peilbuizen).

Daarnaast wordt er geëvalueerd op welke stoffen het grondwater moet worden onderzocht. Stoffen als vanadium en chroom worden toegevoegd. Deze stoffen zijn gerelateerd aan de activiteiten met staalslakken. Tot nu toe werd op het Noordwestterrein reeds geanalyseerd op deze stoffen.

8.8 Brandveiligheid fabrieksgebouwen

Op het terrein van Tata Steel IJmuiden zijn in totaal 29 fabrieksgebouwen in drie verschillende gemeenten: Velsen, Beverwijk en Heemskerk. De OD NZKG heeft de vergunningsstukken van de fabrieksgebouwen onderzocht met betrekking tot de brandveiligheid. De OD heeft geconstateerd dat voor een groot deel van deze fabrieksgebouwen geen (eenduidige) vergunningsstukken aanwezig zijn in het archief van de gemeente Velsen en de Provincie -Noord-Holland. Daardoor kon niet worden geduid wat de destijds vastgelegde brandveiligheidssituatie is.

Tata Steel heeft in januari 2025 29 brandveiligheidsrapporten ingediend. Deze rapporten zijn ter advies voorgelegd aan de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK).

Vanwege de complexiteit van de gebouwen is er maatwerk noodzakelijk bij de beoordeling van deze rapporten, daarom kost dit meer tijd dan bij standaard beoordelingen. Daarnaast moet Tata Steel in sommige gevallen deze rapporten aanvullen na beoordeling door de VRK. De OD verwacht dat de eerste besluiten (de nul-situatie) van alle 29 gebouwen nog dit jaar, in 2025, kunnen worden genomen.

Tata Steel blijft verantwoordelijk voor de veiligheid van zijn panden. Het traject dat momenteel wordt doorlopen ontslaat Tata Steel niet van de verplichting om te voldoen aan de wettelijke bepalingen. Dit betekent in elk geval dat Tata Steel te allen tijde verantwoordelijk is voor de veiligheid van de fabrieksgebouwen. Hierover heeft de OD NZKG op 21 februari 2025 een brief gestuurd aan Tata Steel.

8.9 Onderzoek afvalstromen

De OD NZKG is in maart 2024 een onderzoek gestart naar de registratie- en meldverplichtingen met betrekking tot (afval-)stoffen bij Tata Steel. Het onderzoek is in meerdere deelonderzoeken uitgevoerd. De doelstelling van het onderzoek is gericht op het vaststellen of en in hoeverre Tata Steel voldoet aan registratie- en meldverplichtingen met betrekking tot de ontvangst en afgifte van (afval-)stoffen. De onderzoeksperiode is gesteld op 2022, 2023 en het eerste kwartaal van 2024.

De eerste werkeenheid die is onderzocht is de Oxystaalfabriek. In de volgende U&H-brief wordt u geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek.

8.10 Elektronisch Milieujaarverslag (e-MJV)

Tata Steel heeft het e-MJV bij de OD NZKG ingediend. Het ingediende e-MJV bevat de emissiegegevens van het bedrijf over het voorgaande kalenderjaar. Tata Steel heeft aangegeven hierbij rekening te hebben gehouden met de resultaten van de emissiemetingen bij de KGF1 en de KGF2 in 2024. De definitieve beoordeling volgt voor eind september 2025. De OD NZKG heeft hierover ook een bericht geplaatst op haar website³.

8.11 Ongewoon voorval van 13 maart 2025: Ontsnapping hoogovengas

Op donderdag 13 maart 2025 is hoogovengas ontsnapt uit Hoogoven 6, met een zichtbare pluim. Tata Steel heeft het voorval gemeld bij de OD NZKG en een bericht op hun website geplaatst. Door de OD is onderzoek uitgevoerd naar dit voorval. Uit dit onderzoek blijkt dat de oorzaak is gelegen in een drukprobleem waardoor er een veiligheidsklep open is gegaan en daardoor reingaz (gereinigd gas) is ontsnapt. Het betreft een tijdelijk verstoord proces, en valt binnen de vergunningvoorschriften.

8.12 Toezegging commissie Leefomgeving 19 mei 2025

In het commissiedebat van 19 mei 2025 heeft lid Bilgin (FvD) een vraag gesteld over het voorkomen van ongare kooks bij andere kooksfabrieken. Uit een rondvraag van de OD NZKG blijkt dat bij de kooksgasfabriek van de Hüttenwerke Krupp Mannesmann in Duisburg, die jaarlijks meer dan 2 mln. ton kooks produceert, sinds de ingebruikname in 2014 nog nooit rauwe kooks zijn gemeld of waargenomen. Het bevoegd gezag voor de andere dichtbij Nederland gelegen kooksgasfabriek, die van ArcelorMittal in Gent, geeft aan dat ook daar geen aanwijzingen zijn voor ongare kooks.

8.13 Juridische procedures

8.13.1 Ongare_Kooks

Onlangs zijn twee uitspraken van de Rechtbank Noord-Holland ontvangen met betrekking tot de derde LOD die de OD NZKG heeft opgelegd voor het ontstaan van ongare kooks en het besluit van de OD NZKG om de vergunning voor het toestaan van ongare kooks te weigeren.

Uitspraak 1: de derde last onder dwangsom (de LODIII)

De rechtbank is van oordeel dat de last terecht is opgelegd, het daartegen door Tata Steel ingestelde beroep is ongegrond. De rechtbank volgt de OD NZKG dat het mogelijk moet zijn om met de juiste maatregelen en sturingstechnieken het aantal ongare kooks daadwerkelijk op nul te krijgen (met voorbehoud van een ongewoon voorval).

Uitspraak 2: de geweigerde vergunning om ongare kooks in bepaalde mate toe te staan

De rechtbank vindt dat de OD NZKG de aangevraagde vergunning om ongare kooks toe te staan terecht geweigerd heeft, het daartegen door Tata Steel ingestelde beroep is ongegrond. Het ontstaan van ongare kooks (en dus ook het vergunnen daarvan) is in strijd met de zgn. BBT-conclusie 46 uit de BREF IJzer en Staal.

8.13.2 Overzicht juridische procedures, stand van zaken 20 mei 2025

Nr.	Inhoud	Status
1.	Bezwaar van Tata Steel tegen een LOD wegens de onvergunde opslag van gevaarlijke stoffen bij de pelletfabriek.	Bezwaar ongegrond
2.	Beroep van omwonenden en Tata Steel tegen omgevingsvergunning ontstoffingsinstallatie bij de pelletfabriek (2023)	Zittingsdatum op 22 mei 202
3.	A) Beroep Tata Steel tegen beslissing op bezwaar wegens opleggen maatwerkvoorschriften sloop B) Rechtstreeks beroep TATA steel tegen opleggen maatwerkvoorschriften sloop	Wachten op zittingsdatum
4.	Beroep Tata tegen LOD III ongere kooks (2022) en bijbehorende invorderingsbesluiten.	Beroep ongegrond. Invorderingsbesluiten zijn niet behandeld.
5.	Beroep Tata Steel tegen weigering vergunningaanvraag ongere kooks (2023).	Beroep ongegrond.
6.	Beroep Tata Steel tegen intrekken maatwerkbesluit in het kader vermijdings- en reductieprogramma (2022).	Wachten op uitspraak.
7.	Beroep MOB tegen afwijzing verzoek om handhaving ZZS.	Wachten op uitspraak.
8.	Hoger beroep omwonenden tegen de uitspraak van de rechtbank inzake zwaveldioxide-emissie zwavelzuurfabriek (besluit 2021).	Wachten op zittingsdatum.
9.	Hoger beroep Tata Steel inzake omgevingsvergunning bouw werktijdenonthefing; betreft de afwijzing van een verzoek om ontheffing van de werktijdenregels; in de uitspraak van de rechtbank is de OD NZKG in het gelijk gesteld.	Wachten op zittingsdatum.
10.	Hoger beroep omwonenden inzake handhaving ten aanzien van Tata Steel met betrekking tot de ISO-certificering; in de uitspraak van de rechtbank is de OD NZKG in het gelijk gesteld.	Wachten op zittingsdatum.
11.	Bezwaar door een omwonende tegen het afwijzen verzoek handhaving KGF II vergunningvoorschrift 1.2.9. Zitting geweest. Conceptadvies HAC is ongegrond, maar met herstel gebrek inzake motivering van het besluit. Is in behandeling. Bob gereed, onder aanvulling van motivering: bezwaar ongegrond, omdat niet aannemelijk is dat er sprake is/was van een overtreding van de regelgeving. Dus geen grond om handhavend op te treden.	Wachten op beslissing op bezwaar.

12.	Bezwaar TS tegen voorschrift opleveringscontrole (voorschrift niet naleefbaar)	Behandeling bezwaar in afwachting van informele aanpak.
13.	Bezwaar MOB, waarin MOB aangeeft dat de documenten enkel aan hen zijn gestuurd en daarmee niet openbaar zijn voor eenieder, de inventarislijsten niet duidelijk genoeg zijn en de archiefwet geen weigeringsgrond is.	Wachten op beslissing op bezwaar.
14.	Beroep niet tijdig beslissen MOB, nog geen zitting bepaald en verwacht dat deze niet doorgaat omdat er wel een besluit is genomen.	Doorverwezen naar de bezwaarprocedure uitspraak: verzoek niet-ontvankelijk verklaard
15.	Beroep Van der Feltz advocaten namens Tata Steel inzake afwijzing verzoek geheimhouding ZZS -inventarisatie.	Wachten op zittingsdatum.
16.	Bezwaar: verzoek om handhaving van omwonende inhoudende intrekking vergunning KGF2	Zitting 27 februari 2025, advies HAC ontvangen: ongegrond, maar motivering aanpassen. Beslissing op bezwaar 17 april verzonden.
17.	Bezwaar (pro forma) Tata Steel tegen het aanzeggingsbesluit.	Zitting 24 april 2025. Wachten op beslissing op bezwaar.
18.	Verzoek Tata Steel om een voorlopige voorziening tegen het aanzeggingsbesluit.	Zitting gepland op 4 februari 2025. Uitspraak ontvangen 14 februari 2025.
19.	Bezwaar Van der Feltz advocaten namens Tata Steel tegen LOD Batterijschoorstenen KGF1	Zitting 27 maart 2025. Wachten op beslissing op bezwaar.
20.	Verzoek om een voorlopige voorziening Van der Feltz advocaten namens Tata Steel tegen LOD Batterijschoorstenen KGF1	Ingetrokken
21.	Bezwaar Van der Feltz advocaten namens Tata Steel tegen LOD Batterijschoorstenen KGF2	Zitting 27 maart 2025. Wachten op beslissing op bezwaar.
22.	Verzoek om een voorlopige voorziening Van der Feltz advocaten namens Tata Steel tegen LOD Batterijschoorstenen KGF2	Ingetrokken
23.	Bezwaar Van der Feltz advocaten namens Tata Steel tegen een invorderingsbesluit voor een overtreding van de emissiegrenswaarde voor stof bij de oxystaalfabriek	Zitting 6 maart 2025. Wachten op beslissing op bezwaar.
24.	Bezwaar Van der Feltz advocaten namens Tata Steel tegen een tweede last onder dwangsom voor overschrijding voor de emissiegrenswaarden voor stof bij de oxystaalfabriek	Zitting 6 maart 2025 (zelfde zitting als bovenstaande) Wachten op beslissing op bezwaar.
25.	Beroep bij Raad van State door Stichting Schapenduinen en anderen tegen beschikking instemming saneringsevaluatie aanleggen zoutbron	Wachten op zittingsdatum.

26.	Hoger beroep Tata Steel tegen uitspraak rechtbank Noord-Holland inzake Geurbesluit I	Wachten op zittingsdatum.
27.	Beroep niet tijdig beslissen MOB	Wachten op zittingsdatum.
28.	Bezwaar MOB tegen elk genomen deelbesluit (in totaal 7 deelbesluiten). Alleen deelbesluit 7 moet nog genomen worden) verzoek betreft alle documenten mbt toezicht en handhaving Tata Steel over de periode sept 2022 - april 2024	Hoorcommissie wacht eerst alle deelbesluiten af en gaat daarna pas een zitting plannen.
29.	Hoger beroep Mob tegen besluit afwijzen verzoek om actualisatie vergunning TS	Wachten op zitting
30.	Beroep niet tijdig beslissen inzake derde invorderingsverzoek ongare kooks	Wachten op uitspraak
31.	Beroep niet tijdig beslissen handhavingsverzoek MOB	Wachten op zitting/uitspraak
32.	Diverse bezwaarzaken mbt last onder dwangsom en invorderingsbesluiten brandveiligheid kantoorgebouwen (totaal 13 zaken)	In overleg met TS omtrent intrekken bezwaar. Een zaak wordt behandeld als beroep

Tot slot

Heeft u vragen over deze brief? Vanzelfsprekend zijn we bereid uw vragen over deze brief in de eerstvolgende commissievergadering te beantwoorden.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

pk.
↓
provinciesecretaris

H.J. Schartman

voorzitter

A.Th.H. van Dijk